

МОСЬОНДЗ С. О.,
доктор юридичних наук, професор

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ
Є. О. ЛЕГЕЗИ «ТЕОРІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ:
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА»**

Актуальність теми монографії визначається теоретичними й практичними проблемами надання публічних послуг в Україні. Незважаючи на те, що правовим проблемам регулювання сфери публічних послуг в Україні приділено низку наукових досліджень (І.В. Ковбаса «Публічно-владні послуги як засіб забезпечення державою реалізації прав людини» (2011 р.), Л.І. Приймака «Публічні послуги в діяльності державної податкової служби України: організаційно-правові основи» (2013 р.) тощо), у цій сфері залишається достатня кількість невирішених питань. Серед них доцільно вказати на такі:

- відсутність концепції публічних послуг, у якій встановлювалися б проблеми, на розв'язання яких вона була спрямована, шляхи й способи розв'язання проблем, строки реалізації та очікуваний результат від упровадження;
- нерегульованість усіх видів публічних послуг у вигляді єдиного реєстру, який повинен мати характер загальнодоступності, зрозумілості для населення;
- відсутність чіткого законодавчого розподілу повноважень органів публічної адміністрації з надання публічних послуг;
- неналежне правове регулювання процедурного забезпечення з надання публічних послуг, зокрема й щодо врегульованості розміру плати за них чи їх безоплатності;
- неналежне правове регулювання строків для надання окремих видів публічних послуг;
- проблема впровадження електронних публічних послуг із відповідним надійним захистом інформації;
- відсутність належних матеріально-технічних умов для забезпечення здійснення органами публічної адміністрації з надання публічних послуг відповідних повноважень;
- відсутність належного контролю у сфері надання публічних послуг;
- проблема вироблення єдиних критеріїв якості надання публічних послуг;
- невирішеність питання щодо порядку формування, розподілу й використання коштів, які надходять за платні публічні послуги, що призводить до відповідних корупційних ризиків.

Дослідження Є.О. Легези певним чином заповнює зазначену прогалину. Воно є складовою частиною наукових розвідок, пріоритетність яких визначається загальнодержавними та відомчими програмними документами. Зокрема, дослідження виконане в межах реалізації Указу Президента України «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» від 22 липня 1998 р. № 810/98, Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90-р, Концепції розвитку електронного урядування в Україні, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р, Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р., Указу Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» від 12 січня 2015 р. № 5/2015.

Належним необхідно визнати методологічний підхід щодо дослідження окреслених проблем. Він свідчить про достатній рівень володіння автором сучасними методами наукового пізнання.

Робота складається з вступу, п'яти розділів, восьми підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Структура монографії виглядає досить обґрунтованою та логічною. Її перший розділ присвячений визначенню поняття та ознак публічних послуг (підрозділ 1.1). Автором розкривається історіографія дослідження публічних послуг у ві-

тчизняній правовій доктрині, визначається генезис правового регулювання її реалізації в Україні (підрозділи 1.2, 1.3).

Здійснено розкриття класифікації публічних послуг і їх правової характеристики (підрозділ 2.1) та запропоновано систему публічних послуг і її аналіз (підрозділ 2.2).

Проведена автором характеристика процедури надання публічних послуг дала йому змогу визначити організаційні та нормативно-правові напрями вдосконалення такої діяльності суб'єктів публічного адміністрування.

У третьому розділі розкрито процедурно-правовий аспект надання та гарантії законності. Так, виділено ознаки процедури з надання публічних послуг: регламентацію нормами адміністративного права, процесуальний характер діяльності уповноважених органів і посадових осіб, ініціативність (надаються за заявою осіб), наявність низки стадій, які мають часові, змістовні й процедурні особливості, формальне закріплення результатів процедури в письмовій формі у вигляді індивідуального правового акта (дозволу (ліцензії), посвідчення сертифіката тощо).

Четвертий розділ присвячений вивченню зарубіжного досвіду надання публічних послуг у демократично розвинених країнах (Французькій Республіці, США, Канаді, Великій Британії, Республіці Польща, ФРН тощо) та виробленню шляхів їх упровадження у вітчизняне законодавство, зокрема в таких напрямках: розробка та прийняття відповідних програм на рівні органів виконавчої гілки влади з метою забезпечення якості обслуговування населення; збільшення децентралізації надання публічних послуг через відповідні органи місцевого самоврядування й недержавні установи; поліпшення професіоналізму публічних службовців у сфері надання публічних послуг, удосконалення електронного надання всіх видів публічних послуг шляхом запровадження надійного захисту інформації щодо електронного підпису та вдосконалення чинного законодавства.

П'ятий розділ спрямований на пошук шляхів вирішення правового регулювання відносин публічних послуг в Україні та висвітлення основних положень Концепції публічних послуг в Україні.

Також звертається увага на положення й рекомендації, що містяться у висновках аналізованої роботи. Насамперед це стосується пропозиції щодо прийняття Концепції публічних послуг в Україні, спрямованої на розбудову сервісної, демократичної держави, основним завданням якої є обслуговування потреб суб'єктів звернення послуг, забезпечення реалізації ними своїх прав, свобод і законних інтересів, а також Закону України «Про публічні послуги», де було б визначено загальні положення, види публічних послуг, систему суб'єктів публічної адміністрації, вимоги до порядку надання публічної послуги, публічні процедури, порядок і форми контролю за наданням публічної послуги, порядок оскарження дій (бездіяльності) посадової особи під час надання публічної послуги, притягнення до відповідальності публічних службовців тощо.

Обрана структура монографії дала змогу автору послідовно й системно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються досліджуваної проблематики. Автор логічно виклав матеріал із дотриманням відповідного співвідношення загальних і конкретних питань, сформулював необхідні наукові дефініції.

Отже, монографія Є.О. Легези «Теорія публічних послуг: адміністративно-правова складова» є концептуальною, комплексною та фундаментальною науковою працею, виконаною на актуальну тему, має наукову й практичну цінність. Результати дослідження можуть бути використані науковцями, працівниками органів державної влади й місцевого самоврядування, публічними службовцями, викладацьким персоналом, слухачами та студентами вищих навчальних закладів і загалом тими, хто має стосунок до цієї сфери.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ЧИТАЧІВ

Вважаю за доцільне проінформувати, що у № 2 за 2016 рік наукового журналу «Право і суспільство» було опубліковано мою статтю «Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави. Роль ЗМІ в забезпеченні інформаційного суверенітету України», в якій під час підготовки до друку з технічних причин були допущені недоліки при цитуванні матеріалів статті доктора політичних наук, старшого наукового співробітника Д.В. Дубова «Засоби масової інформації як якісно нові суб'єкти політичних комунікацій» 2007 року.

В подальшому будуть вжиті необхідні заходи з запобігання такого виду непорозумінь.

*З повагою,
доктор політичних наук
Володимир Миколайович Торяник*

